

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

UTIRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo:
Ljubljana — Pucničjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

14 Zerstörer und Korvetten durch U-Boote im Nordmeer versenkt

Voller Abwehrerfolg südlich Pleskau — Hohe Panzerverluste der Sowjets — Weiterhin schwere Kämpfe an der Ostfront — 17 Terrorbomber beim Angriff auf Budapest abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 4. April. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Westlich Beresowka scheiterten erneute Angriffe der Sowjets. Im Raum von Czernowitz nördlich des Dnjestr stehen unsere Truppen bei schwierigen Wetter- und Wegeverhältnissen weiterhin in schweren Kämpfen. Die Stadt Tarnopol wurde gegen erneute heftige Angriffe der Bolschewisten gehalten. Dabei hat sich das Grenadier-Regiment 949 unter Führung von Oberst Schönfeld hervorragend bewährt. Im Raum von Brody griffen die Sowjets an mehreren Stellen vergeblich an. Gegenangriffe unserer Truppen zerschlugen feindliche Kräfte. Nördlich von Kowel kam es zu heftigen örtlichen Kämpfen. Hauptmann Bolm und Hauptmann Reiche, Bataillonsführer in einem Grenadier-Regiment, haben sich im Kampfraum von Kowel durch beispielhafte Tapferkeit hervorgetan. Südlich Pleskau setzten die Sowjets ihre Durchbruchversuche nach Zuführung weiterer Kräfte fort. Unsere Truppen errangen in harten Kämpfen erneut einen vollen Abwehrerfolg und vernichteten 24 feindliche Panzer. Damit verloren die Bolschewisten in diesem Abschnitt in den letzten drei Tagen 172 Panzer.

In Italien wurden nordwestlich Cassino starke feindliche Strosstruppen abgewiesen. Gefangene wurden eingebracht. Ein nordamerikanischer Bombenverband führte in den Vormittagsstunden des 3. April einen Terrorangriff auf Budapest. Ein weiterer, schwächerer Verband griff in der vergangenen Nacht ebenfalls die ungarische Hauptstadt an. In Wohnvierteln entstanden Schäden. Die Bevölkerung hatte Verluste. Durch deutsche und ungarische Flakartillerie sowie durch deutsche und ungarische Jäger wurden 17 feindliche Flugzeuge abgeschossen. Im Nordmeer griffen unsere Unterseeboote in den letzten Tagen feindliche Kriegsschiffverbände an und versenkten 14 Zerstörer und Korvetten, darunter mehrere Grosszerstörer der Tribale-Klasse. Im Zusammenhang mit diesen Kampfhandlungen versuchten gestern britische Trägerflugzeuge einen norwegischen Stützpunkt der Kriegsmarine anzugreifen. Der Angriff wurde durch die eigene Abwehr zersplittert und kam nicht zur vollen Wirkung. Hierbei wurden durch das Schlachtschiff »Tirpitz« vier, durch ein Vorpostenboot zwei feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Zato si ljudje beijo glave, kako je bilo v teh okoliščinah mogoče, da so Američani koncentrično bombardirali cele mestne predel.

Boji v Italiji

Berlin, 4. apr. V Italiji so se boji večeraj omejili na posamezna naskakovana in izvidniška podjetja, pri čemer je neki nemški bojni skupini uspelo, da je južnozahodno od Cisterne zajela ujetnike. Na južnem bojišču so Nemci pri Terelli s strojnimi preprečili ameriški sunek. Na področju Orsogne je nemška naskakovna četa premagala posadko britanskega oporšča, ki ga je sedaj vključila v lastne črte. Ob tej priliki je znova razušila sovražnikovo težko z blizninskimi bojnimi sredstvi.

Angleška kritika vojne pogoja v Italiji

Zeneva, 4. apr. »Cvet naše mladine umira za nekaj km krvavo pridobljenih italijanskih tal«, pripominja angleški tednik »Sphere« z dne 1. aprila. »Zavezniki generalni štab bi moral že pred pričetkom italijanskega vojne pogoja vedeti, da bo do težko prehodni gorski pasovi verjetno motili te vojaške akcije. Zavezniki so se podali v zelo tvegano zadevo ter so zato doživeli poraz.« Londoni večernik »Evening Standard« prinaša mnogo kritike italijanskih bojev. List pravi, da so zavezniki na italijanskem bojišču zato doživeli neuspehe, ker je glavno poveljstvo odpovedalo, takoj po Mussolinijevem odstopu. Nemci so znali mnogo bolj izkoristiti čas, ki so jim ga pustili zavezniki. S svojo že davno znano spretnostjo so tako odvzeli zaveznikom njihove prvotne prednosti in so s protikupepi skrali njihovo orožje.

Višek uspehov nemške protiletalske obrambe

Berlin, 4. apr. Mesec marec predstavlja višek uspehov nemške protiletalske obrambe v boju proti britansko-severnoameriški teroristični ofenzivi proti Nemčiji. Po dosedanjih vesteh je protiletalska obramba zblila v marcu 1234 sovražnikovih letal, med katerimi je bilo kakih 1000 bombnikov. V primeri z mesecem februarjem, ko so Nemci uničili 886 angloameriških letal, pomeni nova številka povečanje sovražnikovih izgub za kakih 40%. — Celotni rezultat prvih treh mesecev tega leta obsega torej 2926 zbitih sovražnikovih letal. Izmed njih je bilo kakih 2300 štirimotornih bombnikov. Ako računamo, da je imel vsak bombnik povprečno osemčlansko posadko, je izgubilo angloameriško letalstvo v tem času 19.000 mož letalskega osebja. Ker je znano, da je tudi v bombnikih, ki se vrnejo v Veliko Britanijo ali pa na južna italijanska letališča, čisto več mrtvih in hudo ranjenih letalcev, se lahko zanesljivo računa, da so sovražniki izgubili najmanj 20.000 mož.

Terorističen napad na Budimpešto

Budimpešta, 4. apr. Dne 3. aprila dopoldne so severnoameriška letala, ki so priletela v štirih valovih iz južne in južnozahodne smeri, napadla Budimpešto. Bombne so zadele razne dele madžarske prestolnice. Padle so kljub jasnemu vremenu po večini v delavske okraje, kjer so razrušile številne hiše. Prebivalstvo je imelo izgube. Izmed bolnišnic je bila posebno težko poškodovana bolnica sv. Lazla. Na njo je padlo nad 30 rušilnih bomb, ki so uničile ali ranile mnogo bolnih žena, otrok in bolničarskega osebja. Prebivalstvo se je vzorčno obnašalo. Skupno s četami vojske, policije, protiletalske zaščite in gasilci so gasili Budimpeštanci razne požare in sodelovali pri reševanju in čistitvi delih.

Ze pri prihodu so napadajoča letala letela na silovit obrambni ogenj madžarskega in nemškega protiletalskega topništva. Letalskih bojev nad ozemljem madžarske prestolnice ter nad južno Madžarsko so se poleg nemških lovskih oddelkov v dobrem uspehu udeležili tudi madžarski lovci. Doslej so dospela poročila o sestrelitvi 20 severnoameriških bombnikov.

Delo ameriških letalskih strahovalcev

Novo podrobnosti o opustošenju v Schaffhausnu

Bern, 3. apr. Mestni svet v Schaffhausnu je objavil o bombardiranju Schaffhausna nove podrobnosti. Se vedno je možno, da so pod razvalinami razrušenih hiš še nadaljnje smrtne žrtve. V bolnišnicah je 46 hudo ranjenih, med njimi 20 žensk in otrok ter nekaj vojakov. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo ob bombardiranju popolnoma porušeni 49 stanovanjskih hiš, hudo poškodovani pa je muzej. Umetnostni oddelek je skoraj popolnoma porušeni. Tudi nekaj zgodovinskih sob je bilo z bombnim zadetkom razdejanih. Kabinet z dragocennimi slikami Tobiasa Stimmerja je popolnoma uničen. V kabinetu starih mojstrov je uničeno neko delo Lukasa Cranacha, neko nadaljnje takisto nenadodestljivo in neprecenljivo delo iz šole Konrada Witzza pa je tako poškodovano, da ga verjetno ne bo več mogoče rešiti. Tudi nadaljnje slike starih mojstrov so bile uničene. Za Schaffhausen dragocena in zgodovinsko posebno pomembna zbirka slikarjev Schaffhausna iz zadnjih dveh stoletij je takisto uničena. Zelo težko je bil poškodovan tudi naravoslovsko-zgodovinski muzej, ki je bil v zadnjih letih popolnoma na novo preurejen. Zgledno urejena zoološka dvorana je popolnoma razrušena. — V nedeljo je prisel v Schaffhausen uradni poveljnik švicarske vojske general Guisan.

Bern, 3. apr. V nedeljo so bile, kakor že sedaj javljajo, odvržene rušilne in zažigalne bombe ne samo na Schaffhausen, temveč tudi na sosedno občino Hallau. Ena bomba je padla na vrt in povzročila v bližnji hiši požar. Na področju občine Hallau so skupno ugotovili 14 bombnih lijakov.

Strahovalni letalci ponovno nad švico

Bern, 3. apr. Kakor je razvidno iz uradnega švicarskega poročila, so severnoameriški strahovalni letalci ponovno preleteli švico. Pri tem je treba ugotoviti, da je bila ta nova kršitev švicarskega zračnega prostora izvršena že 24 ur po napadu severnoameriških letalskih gangsterjev na Schaffhausen.

»Tragična pomota«

Zeneva, 3. apr. Dočim je doslej severnoameriški tisk molčal o napadu letalskih gangsterjev na Schaffhausen, je sedaj vendarle »New York Times« objavil članek, s katerim skuša opravičiti piratsko dejanje. Z naravnost zoprnim hinavščino govori severnoameriški list o »tragični pomoti«, s katero je bilo prizadeto »mimo in prijazno švicarsko mesto«. Če ta židovski list izjavlja, da kaže to bombardiranje, da niso ameriška precizna bombardiranja vedno tako »precizna«, kakor splošno smatrajo, je to obnavljajoč editek severnoameriškim letalskim tolovacem, ki dobro označuje vso hinavščino židovskih najemniških pisnov Roosevelta. Toda že s prihodnjim stavkom poizkuša opravičiti tuložanje in si prizadeva pojasniti nevtralec, da so v vseh vojnah, v bližini vseh bojišč morali trpeti zaradi »slučajev« nedolžni gledalci. Tudi lahek editek, da ne bi smelo namerno bombardiranje, posebno ob beam dnevu, nikoli postati zadeva odmetavanja bomb brez izbire cilja na slepo srečo, spada k taktiki hinavcev, ki upajo, da jih bo svet že z golo zagotovitvijo, da so severnoameriški letalci »zakrbljeni in žalostni«, oprostil tega podlega zločina.

Izjave švicarskega tiska

Bern, 4. apr. Vplivni bernski list »Bund« piše o terorističnem napadu ameriških letalskih gangsterjev pod naslovom »Bodite resnično ljubni!«, da je švicarska javnost z največjim začudenjem zaznala za uradno objavo ameriškega glavnega stana v Angliji, ki je izjavil, da je »zaradi izrednih navigacijskih težav in slabega vremena nekaj bomb po pomoti padlo na švicarsko ozemlje«. List piše, da je treba odločno ediklati poizkus glavnega stana, ki hoče podcenjevati težko nesrečo in poplavo.

Sodba nevtralecev

Stockholm, 4. apr. Vsa poročila iz nevturalnih držav soglasno pričajo, kako porazen vtis je izzvala bombardiranje Schaffhausna. V Washingtonu bi sicer ta dogodek, ki ga uradno »obžalujejo«, radi bagatelizirali. Govore o »pomoti«, ki se je pač zgodila. Ta ledeni cinizem je na nevtrale kroge izredno slabo vplival. Izjavljajo, da stalne kršitve švicarskega ozračja v zadnjih mesecih kljub številnim protestom niso prenehale. V Washingtonu so jih samo sprejeli na znanje, zmignili z ramami in zamrmrali nekaj formalnih fraz v obžalovanje, v ostalem pa se vsa zadeva s poleti nad švicarsko ozemlje ni prav nič spremenila. Najboljši dokaz za to trditve je dejstvo, da je nedavno v enem samem dnevu 16 ameriških letal prislo na švicarskih tleh, kako upravičeni so bili švicarski protesti, pa dokazuje prav schaffhausenska katastrofa.

V zvezi s tem mnogo komentirajo dejstvo, da je Reuterjev dopisnik v Curihu v nasprotju z ameriški trditvami izjavil, da je bilo vreme nad Schaffhausnom lepo.

Moskva zahteva sprejem komunistov v Badoglijevo vladu

Lizbona, 3. apr. Po poročilih iz južne Italije bo sovjetski delegat v zaveznikem svetu za Italijo Bogomolov zahteval, da se Badoglijeva vlada takoj razširi in sprejme levičarske skupine, vključno komuniste. To zahtevo moskovskega zastopnika podpirajo južnoitalijanski komunisti in jo utemeljujejo z naslednjimi razlogi: 1. Prvotni načrt, po katerem naj bi se Badoglijeva vlada po zavzetju Rima preselila, je brezpredmeten, ker je upanje v naglo zavzetje Rima padlo v vodo. Zato mora biti takoj izvršena prenosna vlada, da se omogoči politično obrazovanje Italije na široki ljudski osnovi. 2. Razširjenje Badoglijeve vlade postavlja že sedaj komunisti pod geslo »složitosti vseh protifašističnih strank«. 3. Dotok v komunistično stranko v južni Italiji daje komunistom pravico, da so primerno zastopani v vladi. 4. S to politiko, javljajo nadalje, upa Moskva, da ji bo uspelo priti do naslednjih prednosti v južni Italiji: 1. Badoglijeva vlada, ki dolguje zaradi vzpostavitev diplomatskih odnosov večjo hvaležnost Moskvi kakor Angloamerikani, bo s tem še bolj zašla v sovjetske roke in od nje bo toliko laže prežetla. 2. Komunistična stranka se bo kot najaktivnejši činitelj še močnejše vgnedila v politični aparat, posebno z denarjem iz Moskve. 3. Demokratske svobode vedno bolj zrahlati in na bojišču strankarskih sporov vse stranke, posebno katoliško in socialistično, čim bolj pritisniti ob stran. 4. Izkoristiti neprijetljenost Angloameričanov kot zasebnih sil, jih moralno izolirati in jih s komunističnim »galvaniziranjem« močje odtegniti osnovo javnega razuma v južni Italiji.

Da bi si zagotovili tudi s strani nekomunističnih elementov dotok in napeljal vodo z angloameriškega milna, je vodja italijanskih komunistov Ercoli podal izjavo, v kateri oboja preradikalno čistko elementov iz fašistične dobe v častniškem zboru in uradništvu ter svari pred politiko maščevanja.

Sforza se pripravlja boljševikom

Milan, 3. apr. Kakor poroča Reuterjev dopisnik iz Neaplja, je izjavil grof Sforza, ki je med Mussolinijevu vlado živel kot begunec v inozemstvu, in se je sedaj vrnil v Južno Italijo, da bi bil zelo zadovoljen, če bi se Viktor Emanuel umaknil brez formalnega odstopa.

V nekem razgovoru, ki ga je Kerenski Italije podal Reuterjev dopisnikom, je definiral svoje zadržanje napram italijanskim komunistom in njihovi novi politiki, ki je zahtevo po odstopu Viktorja Emanuela kot pogoj za prevzem vladnih poslov sedaj opustila. Med drugim je izjavil: »Odstop kralja brez potrebnih formalnosti bi ustvaril novo moralno ozračje, ki bi imelo velike možnosti za politično in vojaško preobnovo Italije. Zaradi tega bistvenega cilja sem s svojimi prijatelji pripravljen podpirati novo vlado, v kateri bodo imele vse stranke svoje zastopnike, toda takšna vlada bi morala izgledati očitno popolnoma drugače kakor sedanja Badoglijeva vlada.«

Kaj razume Sforza pod »izgledati popolnoma drugače« je pač jasno po njegovi uslužnosti napram boljševikom. Priporočila namreč Kremlju in si skuša pridobiti naklonjenost, da bi potlej lahko kupčeval z boljševičnimi agenti.

Podmornice potopile na Severnem morju 14 rušilcev in korvet

Popoln obrambni uspeh južno od Pskova — Velike sovjetske izgube oklopnikov — Nadaljevanje težkih bojev na vzhodnem bojišču — Sestrelitev 17 terorističnih bombnikov pri napadu na Budimpešto

Führerjev glavni stan, 4. apr. DNE. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil objavlja: Zapadno od Berzovke so se izjalovili ponovni sovjetski napadi. Na področju pri Černovcah, severno od Dnjestra, bjele naše čete ne glede na težavne vremenske in prometne razmere še nadalje težke boje. Mesto Tarnopol smo obdržali kljub ponovnim silovitim boljševičskim napadom. Pri tem se je posebno odlikoval 949. grenadirski polk pod vodstvom polkovnika Schönfelda. Na področju pri Brodih so sovjetske čete na več mestih zaman napadle. Naše čete so s protinapadi razbile sovražne sile.

Severno od Kovlja je prišlo do silovitih krajevnih bojev. Stotnik Bolm in stotnik Reiche, bataljonska voditelja v grenadirskem polku, sta se na bojišču pri Kovlju odlikovala s svojo zgledno hrabrostjo.

Južno od Pskova so sovjetske čete po dovozu nadaljnjih sil nadaljevale prebijalne poizkuse. Naše čete so v hudih bojih zabeležile nov popoln obrambni uspeh in uničile 24 sovražnikovih oklopnikov. S tem so izgubili boljševiki v tem odseku v zadnjih treh dneh 172 oklopnikov.

V Italiji smo severozahodno od Cassina zavrnili močne sovražnikove naskakovne čete. Privdli smo ujetnike.

Severnoameriški bombniški oddelek je izvršil 3. aprila terorističen napad na Budimpešto. Nekaj nadaljnjih, slabih oddelkov, je napadel madžarsko prestolnico v pretekli noči. V stanovanjskih predelih je bila povzročena škoda. Prebivalstvo je imelo izgube. Nemško in madžarsko protiletalsko topništvo ter nemški in madžarski lovci so sestrelili 17 sovražnikovih letal.

Na Severnem morju so naše podmornice v zadnjih dneh napadle sovražnikove oddelke vojnih ladij ter potopile 14 rušilcev.

Težki boji na jugu vzhodnega bojišča

Hudi obrambni boji tarnopolske in koveljske posadke — Pomembni obrambni uspehi pri Čavsih, Vitebsku in Pskovu

Berlin, 4. apr. Čeprav so siloviti nalivi in snežni meteži ovirali boje na jugu vzhodnega bojišča, boljševičski pritisk na dosedanjih žariščih tudi 2. aprila ni popustil. Na območju ceste Nikolačev—Odesa je poizkušal sovražnik preoračiti morskoro zaje, v katero se izliva Tilgul. Oba polka, ki sta napadla po močti topniški pripravi, sta obšla že v zapornem ognju. Le na nekem mestu je uspejo petnajst s pehoto napolnjenim čolnom, da so prišli na zapadno obalo, a nemške čete so s protisunkom takoj zopet poglnele te čolne sile nazaj. Tudi zapadno od Berzovke sunki sovražnikovih pehote niso uspeli, pač pa je bolj proti severu uspejo dvema sovjetskima in eni korjenjski diviziji vdreti med nemške čete, ki so se v stalnih bojih premikale proti zapadu. V tem vdoru boji še trajajo.

Sovjetske čete so izvedle močne napade tudi na nemške obrambne zapornice med Dnjestrom in Prutom, ki so jih skušali vtisniti med Kišinevom in Jasjem ter severno od Jasija. Več napadalnih valov so Nemci razbili z energičnimi protisunki. Boji s sovražnikom, ki zagrizeno izkorisča vsako najmanjšo prednost, so v nekaterih odsekih še vedno v teku. Ob srednjem toku Pruta so nemške in rumunske čete očistile svoje črte. Zavrnile so tipajoče sovražnikove izvidniške sunke.

Severno od Prutovega loka so se nemški, doslej južnozahodno od Proskurova boječi se oddečki kljub ledenemu dežju in snežnim viharjem pomaknili dalje proti zapadu. Boljševiki so jim severno od Černove udarili nasproti z močnimi silami, ki so jih spremljali oklopniki in motorizirano topništvo, čete nemške oklopnike divizije pa so v napadu uničile več oklopnikov ter 20 topov. Tako so zavarovale dosedanje uspehe. Pri Stanislavovu so boljševiki poneli prodrli preko Dnjestra. Madžarski oddečki so jih s protinapadom vrželi nazaj. V Tarnopolu so postale borbe še hujše. S stalnimi napadi skuša sovražnik razbiti junaško posadko. V pouličnih bojih, ki še trajajo, so uničili nemški grenadirji nadaljnjih deset sovjetskih oklopnikov. Severno od Tarnopola in pri Brodih so boljševiki prav tako očistili svoj pritisk. Z uspešnimi protisunki so nemške čete prestale njihove napadalne kline, ki so jim uničile 30 oklopnikov. Sovražnikovi poizkusi, da bi z močnimi, svezimi silami zavzel mesto Kovelj so se sicer doslej izjalovili ob odločnem odporu njegove posadke. Z oročjem, ki ga je s smelnim sunkom pripeljal v mesto višji krdelni vodja SS Nikolus'lek, je odbila s severa in severozapada napadajoče boljševike, ki jim je zaježila neki krajevni vdor. Kljub neugodnemu vremenu so bojna in brza bojna letala bombardirala večja zbirališča sovražnikovih čet. Tako so olajšala obrambne boje. Severno od mesta so nemške čete utrdile srednje postojanke, ki so jih zavzele v zadnjih dneh.

V srednjem odseku vzhodnega bojišča je postalo zopet bolj mirno. Boljševičski napadi med Čavsi in Dnjestrom, ki so se pričeli 25. marca, so po nekaj slabših sunkih popolnoma prenehali. Velikopotezni prebijalni poizkus, s katerim je hotel sovražnik doseči Mogilev, se je krivo ponesrečil. Sovjetske čete so napadle sedem dni z nič manj kot 17 strelskimi divizijami in več oklopniki brigadami. Stalno so mejnale težišča svojih sunkov, grenadirji in oklopniki grenadirji generala V. Tippleskircha pa so kljub množestvenemu navelu vzdržali. Ko je sovražnik znosno že vnil v srednje jarko, so se strnili v manjše odprne skupine, ki so se kot otoki borile med napredujočimi sovjetskimi četami. Kljub uspešni prodoru številnih sovjetskih oklopnikov so vzdržali in se potam

in korvet, med njimi več velikih rušilcev razreda »Tribale«. V zvezi s temi boji so skušala večeraj britanska letala, ki so se dvignila z nosilk letal, napasti neko norveško oporišče vojne mornarice. Napad je lastna obramba razbila in zato ni imel polnega uspeha. Pri tem je sestrelila bojna ladja »Tirpitz« 4, neki stražni čoln pa 2 sovražnikovi letali.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 4. apr. Rumunsko vrhovno poveljstvo objavlja naslednje vojno poročilo:

S Krima in z obale Črnega morja nimamo kaj javiti. V srednji Besarabiji je sovražnik zama napadal v odseku severno od Cornestija. Severno od Jasija je sovražnik še naprej napadal kljub snežnemu viharju, ki je ves dan divjal. Boji se nadaljujejo. V severni Moldaviji in Bukovini izvidniško delovanje. Dne 3. aprila jutraj so sovražnikova letala, ki so prišla z juga, preletela ozemlje severozahodno od Temesvara. Manjše število bomb je padlo v bližino več občin. Povzročile niso nikake škode niti niso zahtevale žrtve.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 4. apr. V zapadnem delu Aunuske ožine in v severnem delu Maasikaeške ožine smo preprečili sovražnikovo, ki se je hotel z močno podporo topništva približati našim črtam, izvedbo njegovih akcij. Z ostalih odsekov bojišča ne javljajo ničesar.

Naše letalstvo je sredi uspešnega napada oporišče neke sovražnikove letalske jate. Pozno zvečer smo opazili nad južno Finsko posamezna sovražnikova letala.

Velika obramba znaga med Čavsi in Dnjestrom se priključuje uspehu pri Vitebsku, kjer so sovjetske čete izgubile tudi svojo drugo bitko, ki so jo pričele 21. marca. Tu so Nemci preprečili prebijalne poizkuse 13 sovjetskih strelskih divizij, 1 strelske brigade in 2 oklopnih brigad. Sovražniku so povzročili zelo težke izgube.

V severnem odseku vzhodnega bojišča so nemške divizije južno od Pskova močno porazile sovražnika. Po brezuspešnih napadih dveh prejšnjih dni je sovražnik zgodaj jutraj obnovil svoje poizkuse proboja. Z več svezimi divizijami in številnim oklopniki ter bojnimi letali je zgodaj jutraj napadel na širokem pasu bojišča. Nemci so razen majhnega vdora zavrnili vse napade, ki so se ponavljali ves dan. Tu je sovražnik izgubil v treh dneh 147 oklopnikov ter tisoče mrtvih in ranjenih, ne da bi dosegel kak pomembnejši uspeh. Podnevi in ponoči je nemško letalstvo posegalo v boje na zemlji. Bombardiralo je sovražnikove topniške postojanke, oklopnike skupine in zveze z zaledjem. Nad sprednjimi bojnimi črtami je prišlo ponovno do silovitih letalskih bojev, v katerih so nemški lovci z eno samo izgubo sestrelili 32 sovjetskih letal. Dve nadaljnji je zbil protiletalsko topništvo. Nemški grenadirji so torej s podporo letalstva in topništva dosegli tudi pri Pskovu pomemben obrambni uspeh, ki še bolj podčrta rezultate zadnjih bojev pri Čavsih in Vitebsku.

Letalska bitka nad Karavankami

Berlin, 3. apr. V nedeljo dopoldne je prišlo nad vzhodnimi Alpami do letalske bitke, ki je postala posebno dramatična in je dosegla svoj višek nad Karavankami in severno od Celovca. Severnoameriški oddečki bombnikov z močno lovsko zaščito so že pri doletu napadali v gostih rojih enomotna in dvomotorna nemška letalska letala. Pri tem so nemški lovci že povzročili prve vrzeli v vrstah bombniških oddelkov, ki so leteli v veliki višini in strmenih oddekih, ne da bi uspelo severnoameriškim lovcom učinkovito jih zaščititi. Nemška letalska in rušilna letala so vedno znova naskakovali sovražnikove oddelke prenesla borbo v neposredno bližino samih bombnikov. Pri teh napadih je strmoglavil en severnoameriški bombnik za drugim in se razbil nekeje v stranskih dolinah Adiče, Mure in Drave. Zgolj delu posadke 54 uničenih bombnikov, ki so doskočili se je posrečilo rešiti se s padali, mnogo teh severnoameriških letalcev pa je izgubilo ob doskoku življenje v zaledenih predelih gorovja. Številni zasili odmeti bomb dokazujejo, v kako veliko stisko je nemška letalska obramba spravila severnoameriške letalce. V kratkih treh urah so bili iz južne Italije prihajajoči severnoameriški letalski oddečki hudo porazeni. Nad 500 mož posadk se ni vrnilo s tega poleta. Nadalje je treba upoštevati, da je zaradi dolgega poleta nad morjem še strmo glavilo več letal, ki so bila v letalski borbi ali od protiletalskega topništva poškodovana, tako da je celotni obseg sovražnikovega letalskega poraza še mnogo večji.

Zatamnitev od 20.30 do 6.

Aktivni častniki — na svoja mesta!

Bratni narod, njegovo imetje in blagor, je prva in poslednja zapoved častnikov, vsaj morala bi biti, edini evangelij, edini cilj in edina vsebina njegovega delovanja in hotenja. Dvajset let bivše države jih je rodilo, vzraslo so iz žuljev naših rok in od ust odtrganega kruha nas vseh, našega rodu! Dvajset let! Dvajset let so jim pridigovali o dolžnosti in po dvajsetih letih so ob času preizkušnje odgovorili, so izginili, pustili mesta, se poskrili in razbežali, pri tem pa pobrali še zadnje denarje in skušali čakati boljših, novih časov...

Čast komur čast, — nekaj redkih izjem, nekaj redkih in bleščočih izjem in te izjeme nas prav gotovo upravičujejo, da po onih kukavcih (da se izrazimo po njihovem narečju!) udarimo tem odločneje in tem trše, tem krepkeje in tem neizprosneje. Da udarimo po tej »selitvi« narodov, ki je pustila ljudstvo in ga izdala v najdobejšem pomenu besede. Izdala nas samoten, podel, vojaka nevrden in umazan način!

Ista »selita« je po taboriških debatirala in se vojskovala brez pušk in mitraljezov; ko je naš narod rabil borcev proti uničujočim komunističnim pesjanom, se je zaklinjala, da bi se borila, če bi le imela orožje v rokah. Po zaslugi in delu g. predsednika div. generala Leona Rupnika so bili izpuščeni na svobodo, prišli so med rojake, med brate, ki so tako rekoč golih rok reševali stroho in ognjišče, narod in vero. Vsak je pričakoval in to po vsej pravici, po vsej človeški in človeškosti logiki, da bodo in to brez izjeme — brez diskusij storili samo to, kar je njihova vojaška in človeška dolžnost, da bodo podprli brata v boju proti komunizmu, da bodo enkrat v polni meri izvršili svojo dolžnost in svojo edino upravičeno poslanstvo. Motili smo se! Kukavice so se tudi to pot poskrili po vseh mogočih službah in črno-bijanskih krožkih in družbah.

Ta posebej črna sramota se je skrila in skrivala za hrbotom našega borbenega in nepokvarjenega kmeti, ki je branil in ki brani in rešuje kos naše zemlje, ki so ga pahali in trpljenje in kri rdeči krvose in

razdejalci. Ta »selita« narodov se je dregala in se dregala po ljubljanskih cestah, po ulicah našega mesta in politizira po vogalih in kavarnah, korumpirani vojaki, ki bi se radi šli vojake za mežami in črni kamni na račun trpečih in tistih, ki niso sprazevali po koristih in po visini honorarja, ampak so brez pomislekov prišli za meč, da ohranijo in očuvajo, kar se ohraniti in očuvati da!

Naša kri nam je potrebna! Z njo moramo in bomo oprali madeže komunistične sramote z našega narodnega obličja! Naša kri je dragocena v teh težkih in usodepolnih časih, usodepolnih urah, da bi jo poleg rdečih komandirjev in komisarjev, pili se naši lastni paraziti in zajedalci! Proč z njimi, — proč z vsemi, ki nečesto spoznati klica časa, ki hočejo stati ob strani takrat, ko so se komunistični izgrbljenci zakleli izklopiti grob narodu!

Pomislite, ljudje, dvajset let so sedeli in čakali, dvajset let so jih bile polne kavarne in bari, dvajset let so promenirali po naših promenadah in danes, ko nam gre za biti ali ne biti, so jim roke pretrde za puško!

Morda bi se še šli kakšne štabne ofirje in svetovalce, vojaške strokovnjake, ki bi komandirali »rajce«, — morda bi kdo še, plači na ljubo oblekel vojaško suknjo, samo če bi ostal v svoji p-sarni in bi ga pustili pri miru, njega, konjunkturista z življenjem naroda, s krvjo in usodo nas vseh.

Vsak, ki ob uri največjih žrtve svojega naroda neče doprinese svojega deleža — je izdajalec in narod ga bo izpnil in to v prvi vrsti onega, ki je bil poklican, da kot vojak prvi in v največji meri stori svojo dolžnost!

Narod sam si bo znal pomagati! Narod sam bo sodil in obsodil! To nam jamči naš domobranski pokret, ki zmaga in se utrja! Vsi oni aktivci, ki so svojo dolžnost izpolnili, ki so ostali zvesti svoji prisi in branili in čuvati narod, vsi se pridružujejo tem besedam. Njim čast in hvala našega naroda — ostalim prezir in obračun!

Besede in dejanja

G. urednik! Pred dnevi ste se dotaknili v »Jutru« — po mojem — temeljnega vprašanja o krivdi za naše sedanje razmere, ko ste objavili članek »Kdo je kriv?«. Delim v celoti mišljenje pisca, da moramo glavni vzrok za to, da se je pogubno delovanje OF sploh moglo razviti, iskati predvsem v moralnem razkroju naše družbe, ki menda niti ni samo slovenski pojav. Prav gotovo je, da družba moralno ne more biti zdrava, če je preveč posameznikov v njej nemoralnih. Neznajčnost in vetrništvo, sebičnost in koristolovstvo pa so bile značilne poteze naše polpretekla dobe in bi se dalo v tej zvezi marsikaj povedati.

V dopolnitev splošnih pliševih izjavljanj o vetrništvu nekaterih ljudi, ki sicer svoja »uskuštva« utemeljujejo z znano propagando o »prejšnjih gnilih razmerah« pri nas, želim navesti zgolj en primer, ki se tiče samega »zunanjega ministra« Broz-Titove družine, dr. Josipa Smolaka. Ta novopečeni »tovariš« si v zunanjem svetu na vso moč prizadeva, da bi že s samim svojim imenom, še bolj pa s svojim utemeljevanjem prepiral svet, da pokret Broza-Tita nima nič skupnega s komunizmom, še manj pa s kominternom, češ da gre za izrazito »demokratski pokret« — dr. Smolaka se je šel nekoč med demokrate — in pravo »judsko gibanje, ki da je neodvisno od zunanjih vplivov, tako tudi od Moskve, Z Moskvo in Sovjetsko zvezo naj bi Broz-Titove tolovaje spajalo samo čustvo »slovarske solidarnosti«.

Isti dr. Smolaka, ki danes s tolikšno verno pere rdečo Moskvo in jo spreminja v »slovanoko«, je v maju leta 1940, ko je bivša Jugoslavija stopila v trgovske stike

s Sovjetsko zvezo, v zagrebški »Novi Rije« značilno posegel v polemiko o umestnosti, koristnosti in posledicah vzpostavitve rednih odnosov s Sovjetsko zvezo. V članku, ki je zaradi kritičnega stališča pisca vzbudil tedaj veliko pozornost, je bivši demokrat dr. Smolaka zapisal med drugim tudi tole sodbo o »slovanstvu« Sovjetske zveze: »Vsekakor si moramo izbiti iz glave utvare, da bi bila sovjetska politika izgubila svojo osnovno misel. Naj bo njen trenutni pravec kakršen koli, ona ostaja vselej verna svoji komunistični zamisli. Danes je ona prav tako malo nacionalistična kakor je od padea Litvine baje bila demokratska... Sovjetska Rusija vodi povsem realno politiko, ki je ruska samo toliko, kolikor je Rusija danes edina komunistična država ter kot taka edina vojaška sila v službi komunistične misli.«

Ne vem, ali se »tovariš« dr. Smolaka še spominja teh svojih besed, kakor tudi ni važno, ali zanje vedo Broz-Tito in njegovi gospodari v Moskvi. Ker pa se med tem v sovjetski politiki prav gotovo nič ni spremenilo, kar bi izpodbilo nekdanje Smolakovske ugotovitve v »Novi Rije«, je zaključek za nas samo ta: Moskva je ostala ista, kakor je pred štirimi leti pisal o njej dr. Smolaka, pač pa se je med tem... presmodalil »tovariš« Smolaka. Imenujte to metamorfozo bivšega demokrata, kakor hočete, moralno takšno dejanje neizkušnosti in breznačelnosti gotovo ni. In to je tisto, kar sem hotel v tem konkretnem primeru pribiti v dopolnitev izjavljanj o krivdi za današnji razkroj v našem članku »Kdo je kriv?«. Družba smolak ne more biti zdrava družba!

Savojska krona in sovjetska zvezda

Neprirodna zveza med savojsko kraljevo krono in peterorogljato sovjetsko zvezdo je sedaj potrjena tudi s strani komunistov. Pristajši Stalina v južni Italiji so na višje povelje iz Moskve sklenili odgovoriti se zahtevi po odstopu Viktorja Emanuela in Badoglija. Prav tako so opustili zahtevo, da se ustvari vlada, ki bi jo podpirale vse stranke. Ta na prvi pogled presenetljiva izprememba taktike Badoglijeve opozicije se gotovo ne more pripisati dejstvu, da bi bil bivši kralj Italije med svojimi novimi zavezniki postal naenkrat posebno priljubljen. Pri tem nenadnem priznanju »kraljeve« zahteve so bili morda najvišji oziroma splošne sovjetske politike. Na ukaz Moskve so morali južnoitalijanski komunisti spremeniti svoje zadržanje nasproti Badoglijevi vladi. Tako so ukazali iz Kremaja in italijanski komunisti Ercoli, ki se je po 18letnem izgnanstvu vrnil v Napoli, je prinesel osebo na ukaz iz Moskve. Prihod tega odposlanca iz sovjetske prestolnice, kjer se je v času svojega izgnanstva udeleževal kot član boljševiške kominterne, se v radiu in v listih Badoglijevega komiteja objavlja z vsem poudarkom. Pri tem je značilno, da se v zasedanju južni Italiji javljajo pretežno vesti, ki se tičejo Sovjetske zveze in te vesti prevladujejo po 90% nad ostalimi poročili.

Ercoli je po svojem povratku na južnoitalijanska tla priznal delovni program, ki mu ga je Moskva dala na pot. Z novim notranjopolitičnim geslom, ki prinaša popoln preobrat odnosov med moskovsko vlado in Badoglijem prihaja od izraza tudi izprememba v notranji politiki. Moskva ne zahteva od protifašističnih strank, ki so se združile na kongresu v Bariju z italijanskimi komunisti v odbor proti Badoglijevi vladi ter ustanovile neke vrste vlade v obliki stalnega odbora, nič drugega kakor preokret za 180°. Protifašistične stranke morajo naenkrat podpirati Badoglija, toda tudi Badoglije je prizadet po novi ureditvi. V obliki komunističnega vodje se zahteva obenem prenosna Badoglijevega komiteja v vlado na široki podlagi, s čimer se misli vstop protifašističnih strank ter komunistov v vlado in upravo zasedane južne Italije. Smisel novega moskovskega gesla, ki je politika trojanskega konja, se že razločno kaže. Po zatrdilu radija Barija so s sovjetskimi načrtom zadovoljni tudi

Veliki japonski uspehi na južnozpadnem Pacifiku

Tokio, 4. apr. Japonski glavni stan je objavil v torek naslednje posebno poročilo:

Dne 29. marca smo opazili južno od Karolinov močne sovražnikove mornariške enote. Japonsko letalstvo je takoj sprejelo boj in je izvršilo od 29. marca do 1. aprila več hudih napadov. Potopilo je dve križarki in eno nosilko letal, dve bojni ladji, neko drugo veliko ladjo, več ostalih ladij pa težko poškodovano ali zažgalo.

Med 30. marcem in 1. aprilom je sovražnikovo letalstvo večkrat poškodovalo napasti japonske postojanke na otočju Palau. Pri teh operacijah smo zbili približno 80 letal.

Sovražnikov napad na Marshallove otoke, vzdolž Karoline ter na Bismarekove arhipel je uspešna japonska obramba preprečila.

Angleška rudarska stavka

Stockholm, 3. apr. »United Press« in londonski dopisnik »Nya Dagligt Allehand« poročata o rudarski stavki, da je bil po ukazu angleške vlade sedaj Scotland Yard prisiljen nastopiti proti 90.000 premovalniškim delavcem in 20.000 učencem v angleških ladjedelnih. V Londonu, Glasgowu in Newcastleu so sedaj obsežne racije med voditelji stavkovnega pokreta.

Položaj preskrbe s premogom je v Angliji sedaj tako resen, da je postala dvomljiva za posilitev tisočev oborožitvenih delavcev ker so morali omejiti porabo elektrike za 10% in porabo plina za 20%. Zgolj s stavko 90.000 rudarjev v Yorkshire je Anglija izgubila en milijon ton premoga. Že v decembru za 10% zmanjšane dobave premoga oborožitvenim obratom bodo morale biti znova omejene. Četrta milijona delavcev, med njimi tretjina vseh rudarjev v Angliji, so odločeni glasovati proti vladi: štiriletki za premogovno industrijo.

Prošnja

Iz pisarne odbora za »Socialno pomoč« smo prejeli:

Kdor bi mogel podariti našim beguncem stole in mize, naj, prosimo, telefonsko ali ustno sporoči svoj naslov na tajništvo Socialne pomoči (47-57).

Za informacije glede Socialne pomoči kliče: 47-57! Prostori Socialne pomoči so na Gosposvetski cesti 2-1. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih polnicah na »Pokrajinski podporni zavod, Zimska pomoč, ček račun 16.580«.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Aufrii an unmittelbare Milchabnehmer

Milchabnehmer, die wegen alzu grosser Entfernung Bewilligungen zum Milcheinkauf bei Produzenten besitzen, haben die Bewilligungen zu erneuern und zwar: Am 5. d. M. Umkreis Moste (Zaloška cesta, Pot na Fužine, Poljska pot), am 5. d. M. Umkreis Štepanja vas (Litjska cesta, Gmajna, Štepanjska cesta, Hruševska) und am 7. d. M. alle Ubrigen. Sie haben genau ausgefüllte Märlbezugsbewilligungen und alte Milchbezugsbewilligungen mit sich in die Milchabteilung des »Prevo« Maistrova 10 zu bringen.

Poziv neposrednim prejemnikom mleka

Potrošnikom mleka, ki imajo zaradi oddaljenosti dovolilnice za nakup mleka pri proizvajalcih, morajo nakazila obnoviti, in sicer:

5. t. m. okrožje Moste (Zaloška cesta, Pot na Fužine, Poljska pot);

6. t. m. okrožje Štepanja vas (Litjska cesta, Gmajna, Štepanjska cesta, Hruševska) in

7. t. m. vsi ostali.

S seboj prinesite točno izpolnjene marčne živilske nakazilnice in stara nakazila za mleko.

Poziv službodajalcem

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani poziva službodajalce, da takoj pisмено prijavijo točne službene prejemke vseh tistih nameščencev, ki so od 1. januarja 1944 ali od kasnejšega datuma uvrščeni v X. plačilnem razredu. Službene prejemke v letnem znesku L. 25.201, — in več je treba navesti točno po njihovi vrsti in višini, upoštevati je treba poleg rednih prejemkov v denarju tudi eventualno božično ali novoletno nagrado, bilancino, provizijo, tantiemo ter deputate v naravi. Ti podatki so potrebni zaradi nove uvrstitve v X., XI. in XII. plačilni razred po določbah nove razpredelnice plačilnih razredov v nameščenskem pokojninskem zavarovanju, ki velja od 1. januarja 1944 dalje.

Obvestila Slovenske Rdečega križa

Prešilev Odelka za podporo. Opozorjamo stranke, da se odelci za podporo Slovenske Rdečega križa seli iz Gosposvetske ceste 2 v šentjakobsko šolo, pritičijo, in da do vseh tede 5. t. m. ne bo posloval. V novih prostorih prične posloovati v četrtek dne 6. t. m.

Zahvala. G. Bevc Joško, zobar v Ljubljani, Gosposvetska 4, je daroval Slovenskemu Rdečemu križu Lir 200 namestov enca na grob blagopok. g. Franca Oblaka iz Rožne doline. Prisrčna hvala!

Angloameriška nemoč proti sovjetski politiki

Zeneva, 3. apr. Dasi sta Anglija in Amerika na moskovski in teheranski konferenci izročili Evropi Sovjetski zvezi ter ji dali blanco pooblastila za izvedbo načrtov boljševiziranja, se kaže angleški tisk vedno znova presenečen, če Kremlju prezentira menice in brez zadrege zahteva uresničanje svojih namer. S topo resignacijo in otonim obžalovanjem pišejo londonski listi da so sovjetski zastopniki tudi pri svoji zahtevi po takojšnji razširitvi italijanske vladne osnove in sprejemu komunistov v Badoglijevo vlado bili prav tako kakor pri navezanju direktnih odnosov z Badoglijevim režimom obšli »zavezniki« svet za Italijo, ki je bil svojevčasno izrečno ustanovljen za obravnavo takšnih vprašanj. Kakor poroča neki švicarski dopisnik, prevladuje v Londonu vtis, da ta svet ni izpolnil upov, ki so jih nekoč stavili vanj, in da v Moskvi danes ne polagajo več nikake važnosti na obstoj tega organa.

»News Chronicle« prihaja zato do zaključka, da bi bilo bolje, če bi razpustili ta svet, kakor pa da puščajo, da postane ta organ prava burka. Tudi »Times« priznava, da italijanski svet ni funkcionalen, kakor je bilo namenovano.

Londonski dopisnik »Tata«, ki prinaša to poročilo, končuje z opozorilom, da so boljševici sedaj v Italiji mobilizirali komunistično stranko. Položaj sam pa je že pred več tedni najboljše karakteriziral neki Italijan z besedami: »Ne govorite preveč o Creciju in Sforzi. V Italiji sta le dva moža, ki res kaj pomenita: Badoglijo in Ercoli.«

Kaj nameravajo komunisti

Zagreb, 3. apr. »Hrvatski narod« priobčuje besedilo tajne okrožnice grške komunistične stranke, ki pravi, da morajo »odgovorni borci« na dan osvoboditve Grčije brez pridržkov izvršiti vse, kar jim bo ukazano. Oni tovariši, ki so zaposleni s čistkami, se morajo zadrževati v bližini ločiteljskih prostorov, ker ni izključeno, da bodo organizacija Thallasa ali zavezniki zahtevali prometna sredstva. Od tega so izzeti zgolj nekateri izbrani ljudje, ki so posebej namenjeni in fanatični. To povelje mora biti izvedeno za vsako ceno. V mestu Kolonati so bila ustanovljena tri vojna sodišča. Dve hili sta določeni za aretirance. »Hrvatski Narod« pristavlja: To povelje ne more presenečati nas Hrvatov, ki že točno poznamo cilje komunizma. Grčija naj deli usodo Latvije, Estonke in Litve, namreč: vsa protikomunistična inteligenca naj bi bila iztrebljena. Prav tako so postopali tolovaji v Bihacu, Livnu in drugih hrvatskih mestih. Torej iz tega lahko sklepamo, da obstajajo takšna navodila tudi za druge države.

Pokažite s podpisom na protikomunistični snemnici, da obsolate komunizem!

Predstavniki bivših bojnikov in rezervnih častnikov pri prezidentu Rupniku

Pred nekaj dnevi so se zbrali pri šefu pokrajinske uprave prezidentu divizijskemu generalu Leonu Rupniku predstavniki bivše zveze bojnikov in odsluženih vojakov ter bivšega združenja rezervnih častnikov ter so mu čestitali k politični prevzema oblasti v Ljubljanski pokrajini. Ob tej priliki so naglasili svojo pripravljenost za boj proti komunizmu, tem kalikcem mirnega sožitja v pokrajini, uničevalcem narodnega premoženja ter ubijalcem slovenskega prebivalstva. Podkrepih so svoje želje z nekaterimi dejanskimi predlogi in nasveti, ki jih je g. prezident posebno toplo sprejel in obljubil, da bo ukrenil vse potrebno za njih uresničenje. Gosp. prezident se je v svojem govoru

zahvalil za pozdrave in čestitke ter je obljubil, da bo z vsemi silami podpril prizadevanja bivših bojnikov pri obrambi in obnovi dežele, ostale želje bo pa tolmачil na pristojna višja mesta in ima upanje, da bodo gotovo upoštevana.

Razgovor se je vršil v prijateljskem bojniškim duhu in se je g. prezident zanimal za vsakega udeleženca odposlanstva. Tako so sedaj predstavniki bivših bojnikov in rezervnih častnikov kot preje že zastopniki kmetov podprli prizadevanja prezidenta generala Rupnika pri njegovem delu za obrambo dežele, obnovo pokrajine in skupnost vseh stanov in slojev slovenskega naroda.

GOSPODARSTVO

Valuta in finance

na Hrvatskem

Te dni je bila v Zagrebu druga skupščina delničarjev Hrvatske državne banke, na kateri je finančni minister dr. Todt podal nekaj zanimivih podatkov o valutnih in finančnih razmerah na Hrvatskem. Finančni minister je dejal, da je postavila vojna hrvatske državne kreditne zavode pred velike naloge, ki so jih ti zavodi v splošnem zadovoljivo rešili. Upravni odbor Hrvatske državne banke se je močno prizadeval, da se omeji naraščanje obkopa bankovcev in to dela tudi danes. Posledice povečane obkopa skuša država omiliti s tem, da se izkoristijo vse možnosti proizvodnje, da se poveča uvoz in da država vpliva na razvoj cen. Trenutno so v teku pogajanja za važno meddržavno pogodbo, ki bo prinesla Hrvatski zadovoljive rezultate. Žrtve, ki jih je v tej vojni doprineslo hrvatsko gospodarstvo niso zaman, kajti te žrtve omogočajo, da se ohrani gospodarska substanca in da ostane nedotaknjen gospodarski potencial, četudi danes ne prihaja v polni meri do izraza. Ta gospodarski potencial bo po vojni omogočil obstoj in boljše bodočnost hrvatskega naroda.

Iz letnega poročila Hrvatske državne banke je razvidno, da je bila trgovinska bilanca Hrvatske lani pasivna za 2936 milijonov kun (leta 1942 je znašala pasivnost 2702 milijona kun). V resnici pa je ta pasivnost precej manjša, ker ni upoštevan znaten hrvatski nevidni izvoz blaga. Hrvatska plačila financa je bila že leta 1942 aktivna za 452 milijonov kun. Ta saldo se je ob koncu leta 1943 povečal za 1741 milijonov kun. Pasivnemu saldu trgovinske bilance stoji torej nasproti aktivni saldo v finančnem prometu. Poročilo nadalje navaja, da je morala Hrvatska prevesti 42% bivšega jugoslovanskega državnega dolga. O priliki zamenjave denarjev v kune je bilo na področju Hrvatske zamenjanih 7550 milijonov dinarjev. Glavna postavka novega hrvatskega državnega dolga je menični dolg hrvatskega finančnega ministrstva pri Hrvatski državni banki v višini 29.732 milijonov kun. Hrvatski državni zakladni boni so bili izdani v treh serijah v skupni vsoti 6496 milijonov kun. Skupni hrvatski državni dolg pri državni banki pa je znašal ob koncu lanskega leta 35.992 milijonov kun. Od tega odpade

8% na državne zakladne bone, 82% pa na menične in ostale dolgove.

Tudi Hranilnica Neodvisne države Hrvatske je objavila svojo bilanco za preteklo leto, iz katere je razvidno, da je znašal v tem letu čisti dobiček 26,5 milijona kun (prejšnje leto 24,0). V teku lanskega leta so se hranilne vloge pri tem zavodu povečale od 415 na 537 milijonov kun.

Pravkar objavljeni izkaz Hrvatske državne banke z dne 15. marca t. l. zaznamuje povečanje obkopa bankovcev na 53,63 milijarde kun nasproti 50,8 milijarde kun ob koncu februarja in 46,5 milijarde kun ob koncu januarja.

GOSPODARSKE VESTI

= Gospodarske vesti iz Hrvatske. Zagrebški dnevniki so povišali prodajno ceno in naročnino. Posamezna številka lista stane od 1. aprila naprej 20 kun. Sorazmerno so bile povečane tudi naročnine. — S posebnim zakonskim dekretom je bilo na Hrvatskem dovoljeno zvišanje najemnin. V vseh hišah, ki so bile dograjene pred 1. septembrom 1933, je dovoljeno povišanje najemnine pri stanovanjih za 30%, pri lokalih pa za 100 do 200%. Najemnine v hišah, ki so bile zgrajene po 1. septembru 1939, ostanejo na dosegljivi višini.

= Odkupna cena za zlato v Rumuniji. Rumunska Narodna banka, ki ji je treba obvezno ponuditi proizvedeno zlato, je že doslej priznavala rudnikom premije k uradni odkupni ceni 211.000 lejv za kilogram čistega zlata. V bodoče bodo te premije diferencirane in bo banka plačevala višje premije rudnikom, ki predekujejo manj bogato rudo. Najmanjša premija 377.000 lejv za kilogram odležanega zlata velja za rudnike, ki pridejajo rudo z več kakor 15 gramov zlata na tono, najvišja premija 955.000 lejv pa velja za rudnike z najslabšo rudo.

= Iz ameriške avtomobilske industrije. Predsednik družbe General Motors, največje ameriške koncerna avtomobilske industrije, Alfred Sloan, je te dni iznesel nekaj podatkov o tem podjetju, ki je bilo v vojni reorganizirano za vojno proizvodnjo. Ob koncu lanskega leta je podjetje zaposlovalo pol milijona delovnih moči, od tega nič manj kakor 115.000 ženske kar priča, da so tudi v Zedinjenih državah priljubljeni zaposlovati ženske delovne moči v vojni industriji. Sloan je še navedel, da je bilo vpoklicano pod orožje 85.000 uslužbenecv podjetja.

Nalezljivo vnetje možganskih mren

Ker so se zadnje čase pojavili posamezni primeri nalezljivega vnetja možganskih mren (meningitis), smatra mestni zdravstveni urad za potrebno seznaniti prebivalstvo s povzročiteljem, potekom in zdravljenjem bolezni ter z zaščito pred to nevarno boleznijo, ki bi se utegnila pojaviti tudi v večjem številu.

Nalezljivo vnetje možganske mrene je težka nalezljiva bolezen, ki se pojavlja navadno samo v posameznih primerih, sem in tja pa tudi v obliki epidemij. Za to boleznijo obole tako otroci kakor tudi odrasli. Najpogostejše pa obole otroci do 15. leta. Bolezen se javlja najpogostejše pozimi in spomladi, ko je največ raznih prehladov, ki znajo odporosti telesa in odpirajo vrata kužni klici, povzročitelju nalezljivega vnetja možganske mrene. Gosta nasejenost, slabe prehranjevalne in stanovanjske razmere močno pospešujejo okuževanje.

Povzročitelj nalezljivega vnetja možganskih mren je sila drobna, le z mikroskopsko vidna klica, tako imenovani meningokok, ki se pri bolniku nahaja v gnoju na možganskih mrenah, tiči pa tudi v sluznici ust, nosa in žrela. Od bolnika se na zdrave ljudi prenaša z drobnimi kapljicami, ki se razprše pri kašljanju, kihanju in glasnem govoru. Tudi navidezno zdravi ljudje kot bacilonoši prenašajo te klice v sluznici nosa, grla in žrela ter širijo okužitev. Klica prodre v naše telo najbrž skozi nebnice, pride v krvni obtok ter povzroča gnojenje možganskih in hrbtenjačnih mren.

Razvoj bolezni je tak, da nekaj dni po okuženju izbruhne bolezen navadno nenadoma s splošnim nezadovoljenjem in povišanjem temperature. Pri dojenčkih se bolezen lahko pričene s krči. Bolniki bruhaajo, težijo nad neznanimi bolečinami v glavi, vratu in hrbtu ter imajo zelo občutljivo kožo, značilna je lega bolnika, ker je glava upognjena nazaj, trebuh je vdrt in spodnji udli so pritegnjeni k trebuhu. Bolnik včasih osepi in ognuši, toda zavest navadno ohrani do kraja, kar nam olajšuje ločitev nalezljivega vnetja možganskih mren od vnetij druge vrste (zlasti na pr. tuberkuloznega izvora), kjer prevladujejo zamračnost in nezavest. Zanesljivo diagnozo bolezni pa nam omogoča bakteriološka preiskava hrbtenične tekočine. Umrljivost je precejšnja ter dosega do 30 odstotkov. Največkrat nastopi smrt že prvi teden, neredko pa se bolezen dolgo vleče in zapušta bolnika posledice.

Po zakonu moramo bolezen takoj naznati in bolnika čim prej izolirati, najbolje v bolnišnici. Potrebno je seveda, da sproti in tudi po boleznih razkužujemo bolnikovo sobo, perilo in vse predmete, ki jih je rabil bolnik. Ko bolnik okrevlja, ne sme še 40 dni v solo ali v službo. Če se hočemo ubraniti nadaljnjega širjenja bolezni, moramo biti pozorni tudi na dozdnevno zdrave osebe iz bolnikove okolice ter jim bakteriološko pregledati sluz iz grla in nosa za povzročitelja obolenja. Tako ugotovljene bacilonoše je treba nadzorovati ter mora o posebno pažnjo posvetiti pravilni negi in razkuževanju ust, grla in nosa.

Naravno je treba bacilonošem prepovedati šolski pouk. Zlasti moramo paziti na prostore, kjer prebiva več ljudi skupaj kot po internatih, vojašnicah, solah itd.

Bolezen se zdravi z vbrizgavanjem protimeningokokovega seruma v mišice in hrbtenični kanal, zadnja leta se pa prav uspešno uporabljajo še nova zdravila — sulfamidi, bodo odstotek umrljivosti znatno znižali.

V prvi vrsti je treba skrbeti, da bolezen čimprej spoznamo. Pri vsakem sumljivem primeru obolenosti pokličite takoj zdravnika! Če pride bolnik prepozno v bolnišnico, nastanejo v možganih tako hude spremembe, da jih nobeno zdravlilo ne more več odpraviti.

Ob času širjenja bolezni se izogibaj tesnega stika z množicami ljudstva, ker se tam najlaže okuži!

Umrl je po težki bolezni gospod

Krašeninikov Aleksej

poštni uradnik in polkovnik ruske carske armade

Pogreb bo v četrtek, dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne z Zal, kapele sv. Janeza, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 4. aprila 1944.

ZALUJOČI OSTALI

Dotrpel je naš ljubljani mož in oče, gospod

Lovrenc Rupar

žel, upok. in posestnik

Na zadnji poti ga bomo spremlili v četrtek, dne 6. t. m. ob pol 4. uri popoldne z Zal, kapele sv. Marije, k Sv. Križu.

Kronika

* **Major Rudel odlikovan z briljanti.** Kot deseti vojak nemške oborožene sile je prejel hrastov list z meči in briljanti k viteškemu križu železnega križa major Rudel, vodja napadalnih oddelkov nemških strmovalcev. Briljanti so najvišje nemško odlikovanje, ki ga more podeliti vrhovni poveljnik nemške vojske. Rudel je sin pastora iz Šlezije ter se je doslej dvignil že 1800 krat k poletu ter uslužil 202 sovražna oklopnika.

* **Hamsunov sin na vzhodnem bojišču.** Arild Hamsun, sin norveškega pisatelja Knuta Hamsuna, se nahaja na vzhodnem bojišču v vrstah SS oddelkov ter je bil za junaško zadržanje odlikovan z železnim križem II. razreda.

* **Vežbanje v streljanju.** V teku meseca aprila bodo organizirali SA oddelki na celokupnem področju Nemčije vežbanje v streljanju in strelske tekme. Teh vežb in tekem se lahko udeležijo vsaki moški ki se hoče izuriti v strelskem orožju. Strelske tekme imajo tudi namen okrepiti nemško notranjo fronto v zaupanju v zmago.

* **Opustitev velikonočnih popstov.** priporočajo nemški listi, ki beležijo, da bodo za potovanja od 5. do 12. aprila potrebna posebna dovoljenja za nakup voznic. V resnih časih, kakor jih živimo dandanes, se mora vsako odpuščanje užitek in udobnost in praznike preživeti doma, ne pa po svetu na voznici.

* **Poroka Alide Valli.** Znana italijanska kinematografska igralka Alida Valli, rodom iz Pulje, se je omožila s tržaškim skladateljem in pianistom Oskarjem De Mejo.

Dekleta in fantje

te dni po vseh solah živahno razpravljajo o knjižni tomboli. Veseli smo, da je mladina takoj razumela namen in pomen tega tako plemenitega dejstva: širiti domačo knjigo, pomagati beguncem in sebi pripraviti obsežno knjižnico. Veseli smo tudi, da v vojnem času v mladini nikakor ni ugasnil idealizem, povezan z globoko in priskočno ljubeznijo do slovenske besedne umetnosti. Knjige, ki bodo izšle pri knjižni tomboli, bodo mladini v bodrilo in tolažbo. Se več! Vpravi one ji bodo vodnice. Prijateljice ji bodo.

Beri, mladina slovenska! Beri našo besedo! Poslušaj jo! Uči se in poučuj! Ljubi, ljubi slovenski jezik in njegovo čudovito goščo! Priljubni našim umetnikom, ki so z ljubeznijo gojili materino besedo, da je bila čim lepša, čim bolj čista in pevna.

Zato, mladina slovenska, kupuj tablice za tombolo! Ne govorimo tega zaradi reklame. Govorimo tebi, slovenska mladina, ker želimo, da bi si osvojila slovensko besedo, osvojila jo s pomočjo slovenskih knjig in slovenskih piscev.

Zato, vprav zato boš, mladina naša, kupila tablice zase in za svoje, katerim znova vzgajali pa razširi ljubezen do materinega jezika!

Iz Ljubljane

u— **Novi grobovi.** Za vedno je zapustil svoje učitelj g. Bogomir Fegic. Za njim žalujejo rodbine Fegicov, Pilihoval in Dečmanov. Pogreb nepoznanega pokojnika bo v sredo ob 15. uri kapelice sv. Jožefa na Zalah na pokopališču k sv. Križu. — Preminila je vdova po kapetanu I. kl. ga. Milena R. Todorovič, rojena Rekar. Za njo žalujejo hčerka Lepša, starši in številno drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo rajno spremili v sredo ob pol 17. uri kapelice sv. Andreja na Zalah na pokopališču k sv. Križu. — Po večletnem trpljenju je v visoki starosti 79 let umrla vdova po nadučitelju ga. Franja Zebre. Za njo žalujejo sin Viljem, hčer Jakobina in fanti ter drugo sorodstvo. Na zadnji poti bodo dobe mater spremili v sredo ob 17. uri kapelice sv. Jakoba na pokopališču k sv. Križu. — Pokojnik naj bo ohranjen blag spomin, užaloščenim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— **Petrolej za zaklonišča.** Mestni zaščitni oddelek sporoča, da je že prispel petrolej za zaklonišča. Zato vabi upravičence, naj vložijo prošnje v sobi št. 43 II. nadstropja kresje v Lingarjevi ulici št. 1 med uradnimi urami, kjer dobe tudi obrazec za prošnjo. Petrolej dobe le oni, ki ga dosejajo za ta namen še niso dobili, imajo pa že urejena zaklonišča.

Pogreb za pok. Minko Vuga roj. Zajc ne bo v sredo 5. t. m. ob 15. uri, kakor je bilo objavljeno v večerjajši osmrtnici, temveč istega dne ob 17. uri.

KULTURNI PREGLED

Sedmi simfonični koncert

Oktus simfoničnih koncertov velikega radijskega orkestra (Radio Ljubljana) se nadaljuje ob nezmanjšanem zanimanju občinstva. Tudi sedmi koncert je potekel v razprodnih dvorani. Prvotni program je bil nekoliko spremenjen, sam koncert pa se uvršča po značaju in izvedbi med najboljše dosedanje prireditve v tej seriji simfoničnih koncertov. Pod izkušnim vodstvom dirigenta D. M. Šijanec je dosegel uspeh, ki znova dokazuje, s kolikšnim članom in s kako umetniško kulturo rešuje naš edini filharmonični orkester zahtevne koncertne naloge in predstavlja tudi v tem času že tradicionalno lepo glasbeno ravnanje našega mesta.

Izmed treh točk tega programa je vzbujala posebno pozornost prva izvedba simfonične skladbe slovenskega komponista Matije Tomca »Variacije na narodno pesem o knezu Marku«. Tomc je s svojimi velikimi glasbenimi sposobnostmi in z neumornim delovnim vzgledom dosegel eno prvih mest v sodobni slovenski glasbeni kulturi. Njegova dela se pojavljajo vedno pogostje v koncertnih sporedih, pa naj gre za večje prireditve ali za šolske pregledne mladinske glasbe. Prvenstveno, po svojem skladateljskem temperamentu vokalist, se uspešno udeležuje tudi v instrumentalni panogi in se izživlja malone v vseh njenih formah. Tako je glasbeno delo prof. Tomca danes po pravici v ospredju naše muzikalne tvor-

u— **Znanstveni pomladi so se vrnile.** Prijatelji in opazovalci pritegajo sveta z veseljem ugotavljajo, da so se lastovke vrnile tudi v Ljubljano. Opazili so jih prvič v dneh okrog cvetne nedelje.

u— **Škropljenje »sadnega drevja.** Zimsko škropljenje sadnega drevja in grmičja je končano. Zaradi ugodne zime in zakasnele pomladi je dal lahko vsakdo to delo v svojem vrtu opraviti, da uniči številne škodljivce, ki jih je letošnja zima le preveč pustila pri življenju. Sadjarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I je opravljala zimsko škropljenje svojim članom z arborinom, t. j. sredstvom proti živalskim zajedavcem, posebno raznim ušem in njihovi-lijem zalegam. Prihaja čas poletnega škropljenja. Pred cvetenjem, najkasneje ko so vidni peclji posameznih cvetov, vendar cveti še zaprti, je treba škropliti sadno drevje z 2% žveplovo-apnenom (tako zvano kalifornijsko) brozgo, da preprečimo ali vsaj omejimo okužbo po škrlupu. Brozgi dodamo ¼% apnenega arzenijata, ki je strup, da obenem uničimo razne grizilce zajedavce, živeče ob tem času na drevju, predvsem gosenice malega zimskega pedica (zmrzljarka), razne sukače i. dr. Sadjarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I bo poslala škroplilce po ulicah od člane do člane, ki so dali škropliti pozimi, da bo tudi to prvo poletno škropljenje opravljeno pravčasno, v kolikor bo seveda to vreme dopuščalo. Drugo poletno škropljenje sledi po cvetenju.

u— **Kokoši po javnih nasadih delajo škodo** ter se tudi po Tivoliju pase cela truma kokoši, ki razbiskavajo zemljo tudi po cvetličnih gredah. Enako je v Trnovem, ob Gradaščici in drugod po mestu in periferiji. Čeprav manjka jajc, vendar nikakor ne gre, da bi kokoši smele pustiti javne nasade. Zato opozarja mestno poglavarstvo ljudi, naj rede svoje kokoši na dvoriščih ali na svojih vrtovih, prepovedana je pa paša kokoši po parkih in javnih vrtovih.

NOVO IZŠLO!

Delo slavnega pisatelja Aleksandra Dumasa

Trije mušketirji

Dve knjigi nad 800 strani, vezano 180.— lir. Dobl se v vseh knjigarnah in pri založbi KNJIGARNA ANT. TURK NASL. LJUBLJANA, PRAZAKOVA ULICA ST. 12

u— **Kokoška kuga.** O zdravljenju te bolezni nam je upokojeni župnik g. Ferdo Lavrinec poslal naslednje vrstice: Po svetovni vojni se je pojavila na Gorenjskem neke vrste kokoška kuga, ki je pomorila precej kokoši. Tudi moje kokoši so postale nekega dne vse nekažno žalostne, greben, jim je počrnel, ter jih je nekaj v kratkem času tudi poginilo. Prišlo mi je v stiski na misel, da imajo kokoši zelo rade v mleko namočen kruh. Nalovil sem v veliko skledo na drobne koščke kruha, nalil nanj mleka in ponudil kokošim, ki so kar planile k skledi in začele zobati. Čez kakšno pol ure so dobile vse kokoši drisko z zelo smrdljivimi odpadki ter ni od tistega dne niti pri meni niti pri sosedih, katerim sem to sredstvo nasetoval, nobena kokoš več poginila. Poskusite, morda tudi vas reši škodo to preprosto sredstvo.

u— **Neobičajno jajce.** Včeraj je prinesel v naše uredništvo g. Josip Baloh iz Kolodvorske ulice 18 jajce neobičajne oblike, katerega mu je znesla domača kokoš štajerske pasme. Jajce je imelo podoben krompirja kifeljaste vrste ter je bilo brez rumenjaka. Na vrhnem delu je bila namesto trde lupine gosta mrena, ki je imela podoben črvesa. Za velikonočni pruh torej jajce ne bi bilo primerno.

u— **Brivsko-frizerske obračevalnice** smejo biti odprte počasi od 3. aprila do 30. septembra od 7.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure, ob sobotah do 19.30 ure. Tega urnika se je treba strogo držati. — Odsek za obrtništvo.

OBISČITE VELIKO VELIKONOČNO RAZSTAVO V OBERSNELOVIGALERIJI

u— **Prigode malega Murenke** je naslov novi mladinski pravljici, katero je napisala Milica Kitek in bogato ilustrirala ga. inž. arh. Vogelnikova. Knjiga izide za Veliko noč v založbi L. Schwentner, Prešernova ulica 3.

u— **V počastitev spomina** blagopokojne gospe Pavle Suhadolnik iz Borovnice, daruje Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani znesek Lir 1000 kot podporo občinskemu revežem občine v Borovnici.

u— **Društvo steph** je odstopil za pruh 240 lir g. Anton Remžgar, mesar, Zeljarska 4, dentist g. Lujo Šubert pa mu je daroval 200 lir namesto cvetja na grob blagopokojnega g. Zoreta Rudolfa, nadučitelja v pokloju. Najlepša hvala!

u— **Našla se je živilska nakaznica** 2. t. m. v Operi pri predstavi »Melodije srca«. Dobl se v upravi gledališča, Ulica 3. maja št. 11.

nosti. Izvedba njegovih Variacij je samo potrdila da imamo v njem močno skladateljsko osebnost. Ze naslov kaže, da je komponist šlo za to, da nam razplete v raznih načinih — in teh je sedem — motiv iste narodne pesmi ter v tem okviru kar se da razglubi svojo stvarjalno fantazijo in invencioznost, izrabljajoč bogata izražila, ki jih nudi skladatelj veliki orkester. Ta v naprej postavljeni

Dirigent D. M. Šijanec

u— **Zlata knjiga dekleta in žene** (broš. 30, vez. 40 lir) nudi res zlate nauke za življenje! Dobl se povsod!

u— **Ali imate »Zlato tičko«**, ki je izšla kot šest zvezek »Police za malo«? Dobl se v knjigarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

u— **Vermut v originalnih buteljkah** in vino nudi za praznike gostilna Lovšin. Gradišče 13.

u— **Malo je knjig**, ki bi bile za doraščajočo mladino tako primerne kakor je R. Kiplingova »Knjiga o džungli«. Izšla je v knjigarni Tiskovne zadruge.

u— **Nesreče.** V ljubljansko bolnišnico so v ponedeljek sprejeli več posredencev. Z zlomljeno desnico je iskal zdravniške pomoči 41-letni delavec Ignac Matičič s Planine, ki je v gozdu pri sekanju dreva padel in pri tem dobil omenjeno poškodbo. 53-letni delavec Jakob Boštjančič iz Dobrunje je pri delu padel in si poškodoval levo nogo. V prepiru in nato sledečem dejanskem spopadu je dobil poškodbe na levi roki 67-letni posestnik Janez Zgonc iz Velikega Osolnika. Desnico si je zlomila pri padcu 47-letna postrežnica Marija Magličeva iz Ljubljane. S plinom se je opeklo po obrazu 19-letni vodovodni instalater Emil Vidmar iz Ljubljane. 12-letni hčerki cerkovnika s Police Angeli Zavrljovi je slamerenica poškodovala prste na levici.

Z Gorenjskega

Vpliv vojne na žensko zdravje. O tej zanimivi temi je govoril v četrtek 30. marca v Celovcu znani zdravnik za ženske bolezni prof. dr. Viktor Hies. Predavanje je privabilo veliko občinstva, med katerimi so razumljivo prevladovala ženske.

Kako se gasilje fosforne in zažigalne bombe. V petek 31. marca so imeli v Celovcu od 15. do 17. ure predavanje z naravnimi demonstracijami o uničevanju fosfornih in zažigalnih bomb. Predavanja so se udeležili mnogi interesi, ki so na praktičnih primerih spoznali, kako velja ravnati z bombami, ki so nevarne ne samo človeškemu življenju, ampak tudi imetju.

Pester večer v Kamniku. V Kamniku je priredila umetniška skupina organizacije »Moč po radosti« pester večer z 2 uri trajajočim sporedom. Prireditelj je goste razveseljevala ter so se za vsako točko zahvalili s pleskanjem.

S Štajerskega

65 ljudskih zborovanj na Spodnjem Štajerskem. Štajerski Heimatbund je priredil od 19. marca do 1. aprila na Spodnjem Štajerskem 65 zborovanj. Povsod so seznanili poslušalce s sedanjim vojskim in političnim položajem, potem pa so razpravljali o vprašanjih prehrane in drugih gospodarskih zadevah.

Tečaj za vinogradnike. V Zavrču pri Ptuj so otvorili pred kratkim tečaj za vinogradnike, katerega se je udeležilo 35 mladih kmetov in viničarjev. Vsi so bili iz ptujskega okrožja. Poleg teoretičnega pouka se je nudil obiskovalcem tečaja tudi praktičen pouk, katerega je nadzoroval okrožni vodja kmetov Strasil.

Predavanje o židovstvu v Mariboru. Dne 30. marca so imeli v Mariboru predavanje o židovstvu in sicer je govoril o tem predmetu član stranke Petz. Nato je poročal okrožni vodja Strobl o vojskem in političnem položaju ter pozval Štajerce, naj napro vse sile, da na ta način pripomorejo k zmagi.

Nesreča na postaji v Zalcu. Na žalski postaji se je te dni ponesrečil ranžirni delavec Zupanek. Mož je spenjal tovorne vagonne in je padel pod kolese, ki so mu zmečkala desno nogo. Zupanek se zdravi v celjski bolnišnici.

Nesreča pri dvorskem delu. 23-letna posestnikova hči Marija Zagarjeva iz Lok pri Trbovljah je v gozdu podirala drevo, med delom pa jo je opazila veja s takšno silo, da ji je zlomila roko in močno ranila na spodnji delstvi. Zagarjevo so poslali na kliniko za ustne bolezni v Gradec.

Konj je ugriznil mesarskega pomočnika. 57-letni mesarski pomočnik Jurij Amon iz Zg. Dupleke pri Mariboru si je dajal opravka s konjem, razbesnela žival pa se mu ni hotela pokoriti ter ga je ugriznila v desno roko, da je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Nesreče in nezdoge. 35-letnega kmeta Janeza Jusa iz ptujskega okrožja je krava z rogom sunila v desno oko. 33-letni trgovec Roman Zajelski je padel z motocikla ter se je poškodoval na levi nogi. Oba ležita v mariborski bolnišnici.

Smrt na bojišču. Dne 6. marca je padel na grškem ozemlju pri spopadu z banditi višji deseter Karel Jambenik Pokojnik je bil 4 in pol leta na raznih bojiščih ter zapuščal ženo, otroka in mater.

Novo vaško skladišče strojev. V ptujskem okrožju so pred kratkim izročili svojemu namenu novo vaško skladišče strojev. Otvoritev te ustanove se je vršila s primernimi slavnostmi, petjem itd. Govorila sta tudi okrožni nadzornik Wagner in župan Musek.

kvir je dal Variacijam sicer neko ritmično sorodnost, ki bi mogla voditi k enoličnemu ponavljanju, če bi skladatelj ne odklonil mnogih leni domislek in če bi ne podredil svojega sodobno usmerjenega, čeprav atonalnosti močno oddaljenega glasbenega izraza inspiraciji ob svojih vrelcih prvenstveno belokrajinskega ljudskega melosa. Tako je njegovo delo, tudi po zaslugi dirigentove živahne interpretacije, zaželo kot instrumentalna umetnina, ki je častno zastopala slovensko glasbeno tvornost in dosegla prečkanje uspeh. Občinstvo je prisotnega skladatelja pozdravljalo z iskrenim aplavzom, njegova stvaritev pa bo gotovo še predmet posebne strokovne razčlenbe in vrednotenja.

Sam koncert sta začeli dve skladbi Richarda Wagnerja. Znamenita uvertura »Tannhäuserja«, vprav nazoren primer Wagnerjevega glasbenega stila, učinkuje s svojo monumentalnostjo, kadar koli jo slišimo. Razpoloženju velikega tedna pa je ustrezal fragment iz »Parsifala« z naslovom »Car velikega petka«, ki nas je živo spominjal nekdanjih uprizoritev tega dela v ljubljanski Operi.

Največja zanimivost sedmega simfoničnega koncerta je bila nedvomno znamenita simfonična suita Rimskega »Korsakova« »Scherzada«. Delo označuje vsa glasbena literatura za eno izmed reprezentativnih skladb tega mojstra ki je dal v svojem formalno na zapadne glasbene smeri naslonjenemu delu ne le dragocene primere svoje izredno bogate invencioznosti in ob ruskih ljudskih izročilih in-

Iz Trsta

Sprememba plovnega reda na progi Istra-Trst. S takojšnjo veljavnostjo so bile izvedene sledeče spremembe na plovni progi Istra-Trst. Na progi Trst-Umago odhod iz Trsta ob 17., iz Umaga ob 6.15, na progi Trst-Piran odhod iz Trsta ob 17., iz Umaga ob 6.15, na progi Trst-Pirano odhod iz Trsta ob 12.15, iz Pirana ob 13.50. Na plovni progi Trst-Pulj odhod iz Trsta ob torkih in petkih ob 6., prihod v Pulj ob 16.45. Odhod iz Pulje ob sredah ob 12. Vožnja bo prekinjena v Poreču. Odhod iz Pulje ob nedeljan ob 6., prihod v Trst ob 16.50.

Alarmni preizkus ob 8.30. S 1. aprilom bo v Trstu in na področju tržaške pokrajine alarmni preizkus vsak dan ob 8.30 namestu ob 12, kakor je bilo že objavljeno. Ljudsko gibanje. Dne 31. marca je bilo v Trstu 8 rojstev, 13 smrtnih primerov in 3 poroke.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu: Bruno Vatovec-Ghera, Josip Martingano, lekarnar Andrej Vielmetti in pa Franc Mevja.

Smrt pred domačo hišo. 66 letni Josip Ešer, ki stanuje na Greti, se je vračal po noči domov. Ko je prišel pred domačo hišo, se je zgrudil na tla in kmalu za tem izdihnil. Zdravnik je dognal, da je umrl zaradi srčne kapi.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu: zasebnik Armand Kristan in šivilja Silva Rosetti, delavec Rudolf Ošaj in dnevnica Germana Chillani, kmetovalec Valentin Savi in gospodinja Danila Kobec, učitelj Umberto Marcon in uradnica Karmela Obersnel, mehanik Emil Hrovat in gospodinja Irma Novak, mehanik Konrad Malina in zasebnica Lilijana Salerno, brivec Edvard Farinelli in gospodinja Marija Simčičeva, pek Marij Micheluzzi in kartotečnica Marija Hrovat, električar Ivan Verginella in gospodinja Doroteja Prelogar, brivec Amedej Coltorti in gospodinja Amalija Perpič, mehanik Marin Jelusič in gospodinja Erzinija Negrini, operater Josip Tripodi in gospodinja Avrelia Harej, ravnatelj bolnišnice blagajne dr. Karol Collavo in gospodinja Amalija Zigon, natak Natal Glavina in gospodinja Marija Valentič.

Razstava sedmih slikarj. V prostorih tržaške umetnostne galerije je bila odprta zanimiva razstava, na kateri so razstavljali svoja dela pod geslom cvetlične razstave slikarke Bruna Beltrame, Nerina Cansiani, Argentina Černe, Amalija Glanzmann, Nidija Lanza, Magdalena Springer in Ema Zangrandi.

Gustav Montanari je podlegel. Poročali smo o razburilnem dogodku, ki se je pripetil v Grljanu. Bivši višji strojnič plovne družbe Cosulich Guido Montanari je streljal na lastnega sina, 52 letnega Gustava, ki so ga prepeleli v tržaško bolnišnico, kjer pa je nazvlic skrbnim zdravniškim prizadevanjem podlegel za smrtnimi poškodbami.

Oproščeni tramvajski voznik. Pred tržaškim sodiščem se je moral zagovarjati te dni tramvajski voznik Ferdinand Bosso, obtožen zaradi dogodka, ki se je pripetil dne 17. decembra 1943 na Korzu, ko je prišla pod tramvaj zasebnica Gizela Vatovec in obeležala s poškodbami na desni nogi. Sodišče ni bilo prepričano o voznikovi krivdi ter je obtožbenca oprostil.

Iz Gorice

Smrt najstarejšega goriskega Slovenca. Umrli je najstarejši goriški Slovenec, višji poštni svetnik v p. Franc Leban, rodom iz Črnič na Vipavskem. Učakal je častljivo starost 95 let in bil najstarejši Slovenec na Gorškem. V svojem poklicu je služboval v raznih krajih na Kranjskem in Primorskem. Delj časa je služil v Opatici, Ljubljani, Gorici in Trstu. Po upokojitvi se je naselil v Gorici, kjer so ga vsi poznali in spoštovali. Še po svetovni vojni je deloval v Centralni posojilnici, kjer je bil za blagajnika, dokler ni bil zavedn uknjen. Franc Leban je bil vedno zaveden Slovenec, ki je z zanimanjem sledil političnim in drugim dogodkom. Bil je vever mož, ki nikoli ni izgubil vere v bodočnost svojega naroda. Z njegovo smrtjo je izgnil iz vrst starejših Goričanov mož, ki je imel do zadnjega velik vpliv na svoje sorodnjake. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Smrt goriskega kanonika. Nenadoma je umrl v svojem stanovanju na dvorišču Sv. Hilarija št. 7 mons. Ivan Kren, kanonik goriskega metropolitanske kapilije. Doživel je lepo starost 72 let.

V Krmilno so umrli te dni 28 letni mizar Peter Markolin, 36 letni trgovec Evgen Peršolja, 34 letna gospodinja Petra Janež-Nasič, 61-letna Ana Markon, 67 letna Magdalena Marini vdova Čerin.

V gostilni ga je zadela kap. V gostilno pri »Belem zajčku« je prišel starček in se vsedel k mizi. Nenadoma je sklonil glavo in se onesvestil. Prepeljali so ga v gorško bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu izdihnil. Ugotovili so, da je umrl zaradi srčne kapi. Gre za 70-letnega Mihaela Marego, ki je stanoval v Kočeviji št. 7.

spirirane stvarjalne fantazije, marveč tudi marsikaj iz tega, kar označuje glasbo drugih vzhodnih narodov. Iz Tisoč in ene noči posneta vsebinska snov teh štirih stavkov je razkošna zmes takih motivov in vplivov ki pa jih vse preveča in preustvarja v čudovito umetniško skladateljeva samosvoja osebnost. Je to glasba, ki odlično potrjuje pravilnost misli da so velike stvaritve šele tedaj docela dostopne občinstvu, če je znana konkretna vsebina, ki jo zvočno opeva. In prav v »Scherzadi« je pravičnina vsebina pripravljena s tako bogatimi instrumentalnimi sredstvi da poslušalca ne prevzame samo melodična opojnost skladbe, marveč tudi njena vsebinska zgovornost in slikovitost, ki zanaša našo domišljijo v bajni svet orientalskih pravljic. Le počasi nas iz te zamaknenosti prebujajo močnejši finale s svojo biserno kaskado pihal. V samem razpletu suite na ima seveda glavno vlogo godalni zbor, ki se vanj ljubko vpletajo pihala in čigar posamezna mezna poudarjajo kdaj pa kdaj točkala v takem skladu, kakor ga vedno znova doživljamo prav pri mojstrih vzhodne glasbe. Zdi se, da je dirigent D. M. Šijanec s posebno pozornostjo našel tudi to delo, ki zahteva mnogo pozornega truda in tudi orkester je vložil v njegovo izvedbo vsa svoja zmogljivost, tako da smo ga slišali v kar moči lepi formi. Posebej je cimeniti posamezne solo-partije, predvsem A. D. D. M. Šijanec.

Dirigenta D. M. Šijanec in orkester je občinstvo po posameznih točkah živahno pozdravljalo. Bil je večer neskaljenega glasbenega užitka.

Smrtna žrtve najdenega izstrelka. V Mirnu se je pripetila usodna nesreča, ki je terjala življenje 67 letne starke. Vdova Jožefina Čotič je našla v bližini svoje domačije izstrelke, ki si ga je ogledovala tako dolgo, dokler ni povzročila njena zvedavost usodnih posledic. Pri eksploziji je dobila tako težke poškodbe, da je za njimi podlegla, potem ko so jo bili prepeljali v gorško bolnišnico.

Razdelitev mila. Goričani prejmejo te dni za april po 300 kg mila na osebo.

»Cenec« v goriskem gledališču. V nedeljo je bila v goriskem gledališču uprizoritev revije »Cenec«. Čisti dobiček je namenjen v prid oboroženim silam in ranjenem, ki se zdravijo v gorških bolnišnicah.

Beleznica

KOLEDAR

Sreda, 5. aprila: Vincencij. DANASJNE PRIREDITVE. Kino Matica: Tonelli. Kino Sloga: Čudno naključje. Kino Union: Paracelsus. VI. javna produkcija Glasbene Matice ob 18. uri v mali Filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Daneš: Dr. Piccoli, Dunajska c. 6; Mr. Hočevar, Celovška c. 62; Gartus, Moste-Zaloška c. 47.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 20.30 do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Dnevna blagajna v Operi na veliki četrti ves dan ne bo poslovala. Predprodaja vstopnic za velikonočne praznike za Opero in Dramo bo od vel. petka dalje: od 10.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure. Na vel. soboto popoldne bo blagajna zaprta. Gg. godbeniki, ki so se na oglas vodstva Opere prijavili za operni orkester, naj se blagovoljno zgledajo v sredo 5. t. m. ob 12. uri v Operi k avdiciji.

DRAMA

Sreda, 5. aprila, ob 18: Lepa Vida, Red Sreda

I. Cankar: »Lepa Vida«. Igra hrepeneja v treh dejanjih. Osebe: Lepa Vida — Sarčeva, njena mati — Kraljeva, Poljanec — Jan, Mrva — Debevec, Dioniz — Bitenc, Damjan — M. Skrbinski, Dolinar — Gregorin, Milena — Ulmar-Boltarjeva, zdravnik — Cesar, študent — Starič, Režiser: C. Debevec. Scena: A. Gerlovičeva. Kostumi: Dagmar Kačeričeva.

V proslavo 60-letnice pisatelja Ivana Preglja bo uprizorila Drama v sredo 12. t. m. njegovo štiridejansko dramo »Azazel«. To delo prihaja po 20 letih znova na naš oder. Snov obravnava tragično krivdo Jude iz Kerioti, ki je izdal svojega učnika Jezusa. Pregelj je postavil težišče njegovega stremljenja na njegovo brezupno ljubezen do Mirjame iz Magdale, grašnice-spokorjenke. Vzrok za Judovo izdajo je psihološko zanimivo motiviran, jezik spominja na Davidovo visoko pesem, odlikuje ga nenavadna lepota in originalnost izraza. Glavne vloge bodo igrali: Jan, Ulmar-Boltarjeva in V. Skrbinski. V ostalih vlogah sodeluje večji del dramskega ansambla. Režiser: M. Skrbinski.

OPERA

Sreda, 4. aprila: Don Juan, Red I. W. A. Mozart: »Don Juan«. Opera v dveh dejanjih (9 slikah). Libreto: Lorenzo da Ponte. Osebe: Don Juan — Popov, Leporello, njegov sluga — Betetto k. g., Dona Ana — Heybalova, Komtur, njen oče — Lupša, Dona Elvira

SPORT

Drobiž po svetu

(ali nekaj več o vrvežu na nogometnih igriščih Nemčije)

Borba za točke, tako pravimo sportne- mu udeleževanju na nogometnih igriščih, kadar gre za prvenstvo, toda to je samo zunanji okvir za železno voljo širokih množic, da hočejo kljub vojni ali prav zaradi nje gojiti sport, ostati telesno krepki in duševno odporni in tako tem lažje prenašati mnoge križe in težave, ki jih neob- hno prinaša takšen čas. Seveda pri tem ni več važno, ali tako delajo z žogo ali brez nje, v vodi ali na snegu; glavno je, da sport živi in tudi v petem letu vojne vi- hre opravlja vzgojne naloge, ki mu jih nalaga domovina, predvsem ona, ki je na fronti v neizprosnih borbi s sovražnikom.

Toda pustimo razglabljanja; hoteli smo prav za prav spet povedati, da je nogom- et med vsemi sportnimi panogami v vojni najbolj zdravih živcev in je letos na primer v Nemčiji vrvež po nogometnih travnikih nedeljo za nedeljo prav tako pester in organiziran kakor pred tremi, štirimi ali petimi leti. Znanjo nedeljo ne- denimo — je bilo tamkaj na sporedu nič manj kakor 72 prvenstvenih tekem razen še kopice drugih za pokale in preskušnje raznih reprezentanc.

Po prvih poročilih so bili glavni izidi nedeljskih srečanj za točke naslednji: Hertha-Charlottenburg 9 : 2, Schalke 04 — Bochum 3 : 1, Zuffenhausen — Stuttgar- ter Kickers 3 : 2, Floridsdorfer AC — Vien- na 4 : 1, Austria-WAC 2 : 1, Rapid — Wacker 4 : 4, Germania Königsbütte — TUS Lippine 1 : 0, Wilhelmshaven 05 — Blumental 10 : 0, Eintracht, Braunschweig 4 : 2, Düren-Mühlheim 2 : 2 itd. Spet je znanih 5 novih okrožnih prvakov — ali vseh 26.

Med reprezentančnimi tekami omenja- mo za danes naslednje dve: Monakovo — Vratislava 1 : 1, Pomorjansko — Berlin 5 : 1, LSV Hamburg — Dortmund 3 : 1 itd.

Ko smo že tako v podrobnem pri ne- škem nogometu, pripisimo še nekaj v bo- doščem se zanimivejšem sporodu, ki se obeta tja do konca junija t. l. in sicer o ožjih izločilnih tekmah za nemško drž. prvenstvo. To tekmovalje se začne 16. te- ga meseca, in sicer med 30 okrožnimi pr- vaki, eno in trideset (iz Kurhessena) pa bo prost do naslednjega izločilnega kola. V prvem kolu se bodo med ostalimi pome- rili med seboj: Danzig — Hertha (Berlin), Dresdner SC — Germania Königsbütte, Mannheim — Bayern (Monakovo), Brno — Vienna, Mostec — IFK Nürnberg itd. 16 na- daljnjih udeležencev bo odigralo medseboj- nih 8 tekem dne 7. maja, nakar bo četrti finale zaključen v nastopih dne 21. maja, medtem ko sta za semifinale in finale do- ločena 4. in 18. junij.

Večkratni slovaški nogometni prvak SK Bratislava slavi letos 25 letnico obstoja, ki jo bo proslavil na velikem nogometnem turnirju v dnevih 30. aprila in 1. maja. Razen hrvatskega prvaka Gradjanskoga naj bi takrat nastopil v Bratislavi tudi nemški prvak Dresdner SC ali pokalni prvak Vienna. Na velikonočni ponedeljek bo v Zagrebu mednarodna nogometna tek- ma Hrvatska — Slovaška, Slovaška se je za ta dvoboji temeljito pripravila.

Najbolji italijanski dolgočrtaš Be- viacqua je zmagal v teku čez drin in strn na 10 km v Astiju z dobrih časov 32:49 pred Maffeiom (33:19) in Pellinom (33:32).

Svitsarski labkoatleti se bodo pomerili za letošnje prvenstvene naslove ob nasle- dnjih terminih: 23. julija v Baslu v tekmo- vanju stafet; 3. in 6. avgusta v Lausan- neu v tekmovalju posameznikov; 20. av- gusta v tekmovalju moštev tudi v Lau- sanneu; ženske dne 27. avgusta v Luzer- nu; peši isti dan na 50 km v Bernu in maratonski dne 10. septembra v Curihu.

Stotnik Fritz Schaumburg je bil imeno- van za sportnega vodjo Generalnega gu- vernmaja namesto dosedanjega vodje Op- tiza, Olimpije Schaumburg je bil dolga leta eden najboljših nemških srednjepre- gošev; najboljši uspehe je dosegel v te- kih na 1500, 2000 in 3000 m. V slednji disciplini brani še zmerom nemški rekord z 8:17, ki ga je dosegel 1. 1936. v Stock- holmu.

Iz Hrvatske

Hrvatska se lahko sama prehranjuje. Po najnovejših podatkih statističnega urada v Zagrebu znaša površina ozemlja Nezavisne Države Hrvatske 10.106.000 četvrtinih kilo- metrov, na katerih živi približno 6.6 milio- na prebivalcev. Od te površine je 56 od- stotkov obdelane zemlje, Hrvatska pridelala leto povprečno 6 in pol milijona met- rskih stotov pšenice, blizu 15 milijonov met- rskih stotov koruze, nekaj nad pol milio- na metrskih stotov rži, nekaj nad poldrug milijon ton ovsu, nad 6 milijonov metrskih stotov krompirja itd. Ti podatki kažejo, da se Hrvatska v pridelavi lelih lahko pre- živi s tem, kar pridelava na svojem ozemlju.

A. E. Weirauch:

VELIKI GOSLAČ

Roman

Nekakšen spomin ji je vstajal v du- ši: vse to je bila že nekoč doživela... ali sanjala... ali si zamišljala. Da, želela si je tega, to je tisto, želela si je, da bi se kdaj prav lepo in skrbno napravila in šla na Marijev koncert.

Zdaj je sedela pred zrcalom v leskečih se, čudni svetni obleki, frizer je stal za njo... in drevo bi sedela v loži in poslu- šala Maria, kako igra. Vse je bilo natanko tako kakor v njenih hrepenčih sanjah — in vendar povsem drugače. Lepše? Manj lepo? Še mnogo lepše... toda drugače, po- vsem drugače.

Lepa obleka in dragoceni nakit sta bila taklo nevažna... brezkonno omejevanje z njenimi lasmi jo je pripravljalo ob upo- ... dolžnost jo je silila, da se kar moči na- lašpa in nalepiti... ali v veselje ji vse to ni bilo. Morda pozneje, ko bo koncert že končan in bosta kje večerjala v prijetnem družabnem krogu, tedaj bo nemara vesela, kadar ji bodo odliči obdale na zrcalu. Pred koncertom pa je zmerom bočna od vročice, tega se ne more odvaditi. Tudi Mario je živčen, še vedno, vsakokrat znova, a nje- gova živčnost je glasna, nestrpna, nekoči- ko vnanja. Kadar mora zvečer igrati, ves dan komaj spravi vase kar grizljati, in če

MALI OGLASI

Kdor želi službo plačati na vsako besedo L. 30, za dir. in prov. takso — 60, za da- janje naslova ali šifro L. 7.—. Najmanjši iznos za te oglase je L. 2.—. Za šenitve in dopisovanja je plačati na vsako besedo L. 1.—, za vse druge oglase L. 60 za be- sedu, za dir. in prov. takso — 60, za da- janje naslova ali šifro L. 3.—. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—.

Opozorilo!

Naše cenj. oglaševalce vlnjudo obve- ščamo, da bo velikonočna številka »Jutra« izšla v soboto 8. t. m. v opol- danskim urah. Male oglase za veliko- nočno »Jutra« bo sprejemal ogl. odd. »Jutra« neprekinjeno do petka; in sicer do 18. ure. Na vsa poznejša naročila se ne bomo mogli ozirati. Zato po- novno opozarjamo naše cenj. oglaševalce, naj naročila za male oglase oddajo že med tednom, a najkasneje do petka zvečer.

Službe išče

OSPOD. POMOCNICA prida in poštna, išče službo z dobim ljudem ali otroku. Naslov: Ljubljana, 1. maj, 1944. Ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Vestnac«. 7817-1

Službo doli

GLAV. POMOCNICA ki zna kuhati, išče za dvočlansko družino. Oseba dobra, plača po dogovoru. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 7407-1a

SLUŽBINJO mlajša, za hišne dela, — sprejemam v službo. Tav- carjeva 10, pritičje levo. 7796-1a

FRIZERKO sprejme takoj Kirišič, Jernejeva 1. 7845-1a

POSTREZNICO, za pomoč kuharici, sprej- memo proti dobri plači. Tavcarjeva 2, III. dno. 7887-1a

SIVILJO za kranje perla na do- mu iščem za par dni. — Tavcarjeva 2, III. dno. 7887-1a

ZOBOTEHNIKA, perfektnega, sprejme tak- toj sobna ambulanta pod ugodnimi pogoji. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 7857-1a

ELEKTROMONTERJA, vestnega, in vajetna tak- toj sprejemam za stalna delo v Ljubljani. Ponud- be z zahtevami na ogl. odd. »Jutra« pod »Monte- rin« vaje. 7847-1a

MLADEGA FANTJA, kmetkega, za vrtnarska dela, sprejemam z vsa ohrb. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 7839-1a

VELIKO PROSTO DEKLE, že nekoliko vajetno in ži- nih del, sprejemam takoj k otroku in v pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje v hiši, event. stanovanje doma. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 7839-1a

SPORTNI VOZ, v zelo dobrem stanju — prodam. Poljskec ul. št. 120. 7825-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

KLUBSKO POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

Zaslugek

100 LIR DNEVNO lahko zaslužijo mladije prodajalci-či s prodajo koristnega predmeta. Ja- takoj. Ponudbe na ogla- senem oddelku »Jutra«. 7833-3

Prodaj

KROMPIR IN FIZOL pred sedmimi razkužen, da za tretjino večji pi- delek. Razkužilo z navo- dilom pri: inž. Prezelj, Wolfova ulica 3. 7792-6

SLOVSKA GARNITURA francoski stil, v odličnem stanju, ugodno napravl- jeno. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 7674-6

POLEVINNE POSODE iz pocelca, znanj pocel- kane, na obeh straneh ko- nicaste, pivajoče (hojci), ca. 150—200 litrov vsebine, prodaj Ljubljanski spornik klub, Velika dolina 20. 7736-6

ZNAMKE, kompletno zbirko ali po- samezne partije, tudi pre- komorske, razven pokraj-inskih, kupim. Ponudbe na ogla. oddelku »Jutra« pod »Znamke«. 7148-6

GLOBOK VOZICEK, nov, predvojni in nekaj perla za dojenčka, poe- ni prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7822-6

DAMSKI DEZNI PLAŠČ, angliška balonska svila, za šibko postavbo, pro- dam za 500 lir. Na ogled v trgovini Vidmarje, »Pri Sotracu« (na trgu). 7836-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

OTROSKI POSTELO za 650 lir, voselek za punčko za 265 lir, mlaj- so z stočkom ter štuklo (sve) prodam. Naslov v ogla- senem oddelku »Jutra«. 7824-6

PLEMENSKO SVINJO

godno za plemenitev — takoj prodam. Naslov v ogla. oddelku »Jutra«. 7825-6

DAMSKI KOSTUM

stiv, in finega predvojnega brega, za srednje po- stavbo, malo nošen, po- zmerni ceni prodam. — Naslov v ogla. oddelku »Jutra«. 7819-6

PELERINA

nova, črna, široka, pro- dajni kampan, napravl- jena. Na ogled pri kro- jcu Pihorju, Prebe no- va ulica — nasproti po- šte. 7820-6

SPORTNI VOZ

prehit, kren, debele gume in razne obleke in kostum za mlo postvo, ter otroško belo posteli- co, poceni prodam. Na- slov v ogla. oddelku »Jutra«. 7448-6

OTROSKI VOZICEK

globok, dobro ohranjen, napravljen v Ljubljani — Galjeva 17a. 7821-6

SALONARJE

št. 38/1, nove (modre, malo bele kombinacije) in belo šantung svilo — prodam. Naslov v ogla. oddelku »Jutra«. 7818-6

KUPIMO:

Časopis za zgodovino in narodopisje XXVha, Ma- rior 1933; Illyriacches Blatt, vse letnike, iz- vzetih 1830, 1832, 1841; Goranib, letnik 1881, 1894, 1895, 1896; Costa, Denkbuch Leibniz 1857; Mitt. des krain-küst. Fortverdes vse letni- ke; Pletersnik, Slove- sko-nemški slovar, Ljub- ljana 1832—1901, 1911 in 1916; Kronika, VI. Knji- garna Kleinmayr et Bam- berg, Miklošičeva 16. 7841-7

OTROSKI VOZICEK

globok, dobro ohranjen, predvojni blago, kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogla. odd. »Jutra« pod »OTROSKI VOZICEK«. 7833-7

SUKANKE

(svila) zamenjam za pro- jezno. Ponudbe na ogla. odd. »Jutra« pod »SUKANKE«. 7839-6

3 KOSTUMI

črni, novi, damski, čista volna, ugodno napravl- jena. Sefie Vinko, Korošč. Sv. Petra, 22. 7821-6

SKUNKS OVČARJE

in zepo prodam. Ogled dopoldan. Naslov v ogla. odd. »Jutra«. 7849-6

KOSTUM

spomladanski, prodam. — Ogled dopoldan. Naslov v ogla. odd. »Jutra«. 7831-6

MISI, PODGANE

in šurke zanesljivo po- končate s truplom, ki ga dobi v drogeriji. 7837-6

PEGE IN LISAJ

Vam zanesljivo odstrani Alba krema. — Drogerija Kanc, Židovska ulica 1. 7836-6

2 zvezka PRESERNA

in platno vezna, in ne- vaj letnik Ljubljanskega zvezka. Prodaj. Naslov v ogla. odd. »Jutra«. 7833-6